

Täysistunto

Torstai 1.12.2016 klo 16.00—20.53

2.5. Suullinen kysymys veteraanien kuntoutustuesta (Markku Rossi kesk)

Suullinen kysymys SKT 130/2016 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Maria Lohela: Seuraava kysymys, edustaja Rossi.

Keskustelu

16.50 **Markku Rossi kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Suomen tärkeimmän juhlapäivän, siis itsenäisyyspäivän, lähestyessä kaikki suomalaiset ansaitsevat onnittelut ja kiitokset. Erityisesti sotiemme veteraanit ja se sukupolvi, joka on rakentanut tämän maan, ansaitsee nuo kiitokset. On erinomaista, että Sipilän hallitus kokonaisuudessaan on ollut tukemassa veteraanien kuntoutusta, kotiin vietäviä palveluja niin, että ensimmäisen kerran neljänneksivuosisataan tapahtuu konkreettinen määrärahojen nousu. Vanheneva väestö tarvitsee tukea entistä enemmän. Tämä on hieno linjaus.

Arvoisa puhemies! Tiedustelen, kuinka voimme taata sen, että tuo tuki menee myös perille niin, että kunnat eivät palauta määrärahoja, kuten joinakin vuosina on päässyt käymään erityisesti suurissa kaupungeissa. Valtiokonttori on ilmoittanut, että ensimmäinen tilitys tulee tammikuussa, aiemmin kuin ennen, mutta ohjeistusta vielä tuntuu puuttuvan. Miten varmistamme, (Puhemies koputtaa) että tuo kuntoutus menee perille?

16.51 **Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Siinä vaiheessa, kun budjetti oli koottu ja merkittävä lisäys, noin 40 miljoonaa euroa, tulee veteraanien avo- ja laituskuntoutukseen, tästä on lähtenyt tieto niin ministeriöltä kuin Kuntaliitoltakin kentälle. Sen jälkeen on valmisteltu yhteistyössä Kuntaliiton, sosiaali- ja terveysministeriön ja Valtiokonttorin kanssa ohjeistusta siitä, että kun se päivä tulee, kun eduskunta on lyönyt budjetin kiinni, lähtee hyvinkin yksityiskohtainen ohjeistus kuntiin.

Edustaja viittasi joihinkin suuriin kaupunkeihin. Minulla on tieto, että niihin sellaisiin kuntiin, joilta on tullut palautuksia, eli ei ole käytetty kaikkia rahoja, on oltu erityisesti yhteydessä ja koetettu tätä kauttakkin 1) varmistaa, että joka euro tulee käytettyä, ja 2) huolehtia siitä, että viesti, mikä on ollut eduskunnan tahto, että jokainen veteraani saa kuntoutuksensa, voi toteutua.

Puhemies Maria Lohela: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä tästä aiheesta, ilmoittautumaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2016 vp

16.52 **Ritva Elomaa ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aivan kuten edustaja Rossi otti esille, tämä on todella tärkeä kysymys sotiemme veteraaneista ja heidän tukemisestaan, kuntoutuksestaan ja kotiin vietävistä palveluista. Tästä on tullut hyvin paljon palautetta, nimittäin tosiaan tästä rahasta, mitä he mahdollisesti saisivat, palautuu hyvin paljon takaisin. 40 miljoonaa on suuri raha, mitä nyt hallitus on luvannut seuraavien kolmen vuoden aikana, ja se on hieno asia, ja myös alustavasti on keskusteltu eduskuntaryhmien kesken, että määrärahan riittävyys turvataan myös ensi vuonna. Mutta kysynkin: Tätä rahaa ja tätä tukea ei voi käyttää kuitenkaan henkilöiden palkkaamiseen, ja se on suuri ongelma, että siellä ei ole tarpeeksi porukkaa, joka tämän tuen kohdistaa veteraaneille. (Puhemies: Aika!) Onko siihen tulossa parannuksia?

16.53 **Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tämän kuntoutuskokonaisuuden valmistelussa on kuultu hyvinkin tarkkaan sitä, mitä veteraanien järjestöt ovat toivoneet. Esimerkiksi avo- ja laituskuntoutuksen rajan me olisimme hallituksen puolelta olleet valmiit poistamaan, mutta veteraanijärjestöt ovat pitäneet tärkeänä, että tuo raja säilyy. Siitä, millä tavalla sitten käytännön arjen tasolla esimerkiksi tuo avokuntoutus toteutetaan, kyllä kuntakohtaiset variaatiot, kuntakohtaiset vaihtoehdot ovat sallittuja ja jopa suotavia. Olennaista on se, että veteraanin kunnon mukaisesta palvelusta huolehditaan näillä euroilla, jotka nyt on olemassa. Meillä siis on useitakin tapoja, tämä ei ole pelkästään viestiliikennettä. Meillä on tarkoitus tammikuussa huolehtia siitä, että yhteistyössä kuntien, veteraanijärjestöjen ja viranomaisten kesken järjestetään (Puhemies koputtaa) ihan maakunnittaiset tilaisuudet, joissa koetetaan tätä (Puhemies: Aika!) räätälöintiä parantaa.

16.55 **Satu Taavitsainen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sotiemme veteraaneja varmasti huolettaa tänään julkistetun maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunnan tuore tutkimustulos, jonka mukaan meidän nuorten, alle 34-vuotiaiden joukossa on maanpuolustustahto laskenut hyvin runsaasti. Tähän olisi hyvä saada jatkotutkimusta, että mitkä ovat juurisyyt. Itse arvelen, että nuorisotyöttömyys voi olla yksi osatekijä, joka vie tuota tahtoa alaspäin. On vaarallista, jos meidän nuoret eivät koe enää Suomea niin hyväksi maaksi, että sitä kannattaa puolustaa. Työttömyys luo turvattomuutta ja masentaa ihmisiä. Moni nuori on joutunut yhteiskuntamme ulkoreunoille, sen pimentoihin ja notkoihin. Kysynkin: mitä aiotte tehdä tälle vakavalle asialle?

16.56 **Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen aivan samaa mieltä siitä, että varmasti tarvitaan lisää tutkimusta ja tietoa siitä, mitkä ne tekijät ovat siellä taustalla, miksi näyttää siltä, että suomalaisten maanpuolustustahto erityisesti nuorissa ikäluokissa olisi heikkenemässä. Meillä on kaikilla vastuu meidän yhteisestä Suomesta ja isänmaasta, ja ensi vuosi on Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuosi. Mielestäni hienolla tavalla tasavallan presidentti Sauli Niinistö nosti esiin tässä pari päivää sitten näitä Suomen vahvuuksia, mistä syistä ja mistä kaikista tekijöistä voimme olla suomalaisina omasta isänmaastamme ylpeitä, ja toivon, että tämä juhlavuosi otettaisiin sillä tavalla teeman mukaisesti yhdessä omaksemme, että se myös vahvistaisi halua puolustaa yhteistä isänmaata.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2016 vp

16.57 Puolustusministeri Jussi Niinistö (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Maanpuolustustahto tosiaan tässä viimeisessä MTS:n tutkimuksessa oli laskenut peräti 7 prosenttiyksikköä virhemarginaalin ollessa reilu 3 prosenttia, joten se on tilastollisestikin merkittävä. Viimeksi näin suuri lasku on ollut vuonna 1988. Senpä takia tätä syytä onkin selvitettävä, ja Maanpuolustuskorkeakoulu on käynnistämässä maanpuolustustahtoon liittyvää tutkimusta, jossa katsotaan, mitä ihmiset ymmärtävät nykyään tällä maanpuolustustahdolla, ja sen jälkeen voimme sitten kukin osaltamme vetää johtopäätöksiä.

16.57 Markku Rossi kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Alkuperäinen kysymykseni kosketteli veteraaneja ja veteraanien kuntoutusta, kotiin vietäviä palveluita. Arvoisa ministeri, tiedustelen myös, miten veteraanien puolisoiden kohdalla toimitaan. On paljon leskiä, ikääntyneitä naisia, vanhuksia, jotka tarvitsevat ilman veteraanitunnuksiakin palveluita kotiinsa. Hallitus on tekemässä ratkaisuja, joilla pystytään edesauttamaan myös puolisoiden asemaa, ja tässä suhteessa kyllä ollaan oikealla tiellä. Tänä päivänä ei ole enää suurta eroa, onko ollut veteraani rintamalla vai kotijoukoissa. Kysymys on suurelta osin myös itse asiassa ikääntyvästä naisjoukosta, veteraanien puolisoista. Puhemies, tiedustelenkin, millä tavoin myös heidän asemaansa voidaan parantaa.

16.58 Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kuten kysyjä sanoi, niin ikääntyvä henkilö tarvitsee palveluja: tarvitaan avopalveluja, kotiin vietäviä palveluja. Meillä on tämä lainsäädäntö, jossa sodan käyneet, sodan kokeneet, tammenlehväsukupolvi on ollut erityisryhmä, josta huolehditaan. Vuosien varrella lainsäädäntöä on viety siihen suuntaan, ensi vuonnakin, ja esimerkiksi näihin ohjeistuksiin, jotka nyt kentälle on lähetetty, liittyy se, että veteraanin kuntoutuksen toteuttamisessa pitää huomioida myös puoliso ja hänen tilanteensa, hänen asemansa. Tämä määrärahalisäys mahdollistaa sen, että toivon mukaan kentällä katsotaan asioita joustavasti. Mutta sitten tämä iso asia on se, että veteraanisukupolvi on se sukupolvi, jolla on oma lainsäädäntönsä, ja heistä muun muassa kuntoutuksen osalta nyt koetetaan pitää niin hyvä huoli, (Puhemies koputtaa) ettei kertaakaan tarvitse enää kuulla heiltä: en päässyt kuntoutukseen.

Puhemies Maria Lohela: Tämä kysymys on loppuun käsitelty. — Toivotaan, että ensi viikolla on ministereitä runsaslukuisemmin paikalla kysymyksiin vastaamassa.

Kysymyksen käsittely päättyi.

Kyselytunti päättyi.